

Назва проєкту: «Вивчення генетичних предикторів розвитку посттравматичних стресових розладів та їх прогностичне значення»

Номер державної реєстрації: 0126U000871

Керівник проєкту:

[Дрига Наталія Олександрівна](#) - доктор філософії (к.мед.н.), асистент кафедри громадського здоров'я СумДУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1399-6834>

E-mail: n.dryha@med.sumdu.edu.ua

Виконавці проєкту:

Глушенко Вікторія Валеріївна - аспірант кафедри громадського здоров'я СумДУ, м.н.с. РЦ «ЕКОМЕДХІМ»

E-mail: korotasviktoria@gmail.com

[Кумеда Марія Олександрівна](#) - доктор філософії, асистентом кафедри комп'ютеризованих систем управління СумДУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8480-9223>

E-mail: m.kumeda@med.sumdu.edu.ua

Кірієнко Олександр Володимирович

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-9846-9066>

E-mail: kiriyenko2323@gmail.com

Сатаєв Владислав Ігорович - аспірант кафедри фізіології і патофізіології з курсом медичної біології СумДУ

E-mail: arenbe32@gmail.com

Сухарева Вікторія Анатоліївна - доктор філософії (к.мед.н.), лікарем-психіатром, лікарем-психотерапевтом КНП СОР «Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6556-864X>

E-mail: vitasukhareva25@gmail.com

Короткий опис проєкту: Проєкт спрямований на вивчення генетичних предикторів розвитку посттравматичного стресового розладу (ПТСР) з акцентом на однонуклеотидні поліморфізми (SNP) генів дофамінергічної та серотонінергічної нейромедіаторних систем. Метою дослідження є встановлення асоціацій між SNP та ризиком виникнення і клінічними особливостями перебігу ПТСР, а також визначення їх прогностичного значення. У проєкті заплановано формування репрезентативних досліджуваних груп, проведення молекулярно-генетичного аналізу, статистичну обробку даних та створення моделі прогнозування індивідуальної схильності до ПТСР. Очікувані результати включають ідентифікацію SNP, що можуть бути використані як біомаркери, які застосовуються для прогнозування перебігу захворювання та розробку підходів до персоналізованої діагностики й терапії. Практичне впровадження результатів сприятиме

удосконаленню профілактичних програм і зниженню соціально-економічного тягаря ПТСР.

Ключові результати проєкту та його інноваційний потенціал: У межах проєкту буде сформовано інтегровану клініко-генетичну базу даних та біобанк зразків, що включатиме детальні клінічні характеристики пацієнтів, психометричні показники, соціально-демографічні дані та біологічні зразки крові, з урахуванням контролю якості та стандартизації процедур збору й зберігання матеріалів. Буде проведено генотипування обраних однонуклеотидних поліморфізмів у контрольній групі та пацієнтів із ПТСР, з визначенням частот алелів та генотипів, перевіркою відповідності розподілу генотипів та формуванням первинних асоціативних таблиць для подальшого аналізу. Виконано статистичний та багатофакторний аналіз взаємозв'язку генетичних варіантів із клінічними характеристиками ПТСР, що дозволить оцінити вплив генетичних та середовищних факторів на ризик розвитку, тяжкість та хронізацію перебігу захворювання, а також наявність коморбідних станів. Виділено незалежні генетичні та клінічні предиктори розвитку та важкого перебігу ПТСР, що стануть основою для раннього визначення груп підвищеного ризику та розробки персоналізованих профілактичних і терапевтичних стратегій. Розроблено та валідовано математичну модель прогнозування ризику розвитку ПТСР, яка інтегрує генетичні, клінічні та соціальні фактори, з оцінкою її точності, чутливості та специфічності для застосування у клінічній практиці. Підготовлено методичні рекомендації та протоколи для практичного використання результатів, що охоплюють ранню діагностику ПТСР, включаючи регламенти використання генетичного тестування та інтерпретації результатів у межах мультидисциплінарного підходу до пацієнта.

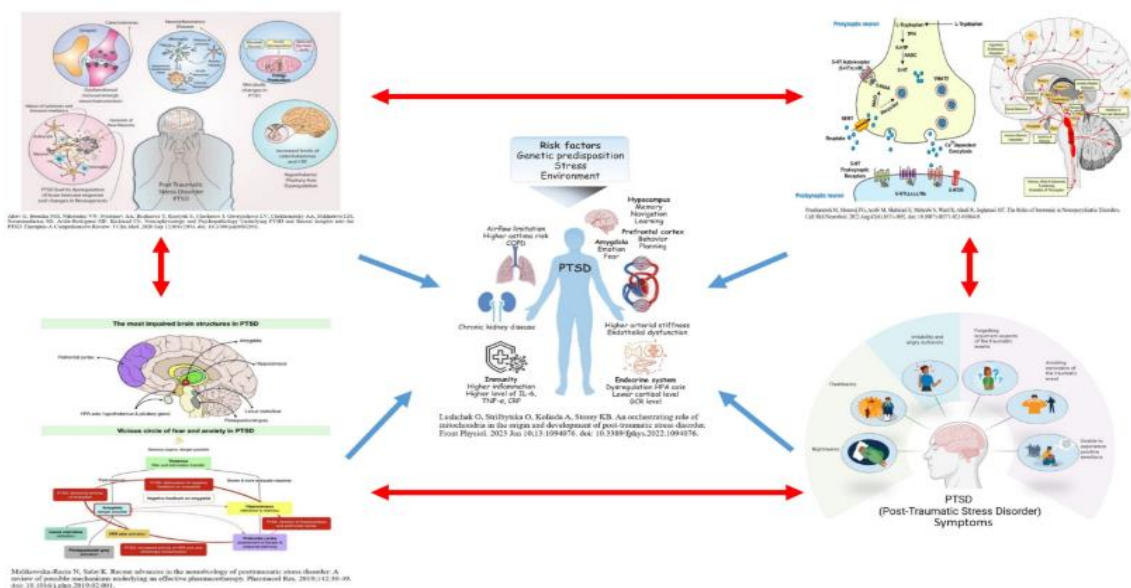

Рисунок до проєкту “Вивчення генетичних предикторів розвитку посттравматичних стресових розладів та їх прогностичне значення”